

AI och framtidens kommunikatörsroll

– Hur nästa generations kommunikatörer lär sig, använder och vill utvecklas med AI

Moderskeppet

BAKGRUND

Hur redo är framtidens kommunikatörer för ett arbetsliv med AI?

Vi står mitt i ett skifte där AI omdefinierar hur vi arbetar och lär oss.

Enligt The Future of Jobs Report 2025 väntas nästan 40 % av de kompetenser som efterfrågas på arbetsmarknaden förändras eller bli inaktuella fram till år 2030.

Rapporten pekar också ut AI som ett av de områden som växer snabbast i betydelse under kommande år.

Samtidigt visar Svenskarna och internet att bara en tredjedel av befolkningen har använt något AI-verktyg det senaste året.

Det tyder på att tekniken fortfarande är ny mark för många, trots att den snabbt blir en självklar del av vardagen.

För kommunikatörer märks förändringen särskilt tydligt. AI används redan för att spåna idéer och skapa innehåll – uppgifter som ligger nära yrkesrollen.

Det gör dem till en av de första grupperna som påverkas av utvecklingen.

OM UNDERSÖKNINGEN

För att förstå hur nästa generations kommunikatörer ser på AI har Moderskeppet genomfört en enkät bland 79 medie- och kommunikationsstudenter vid svenska högskolor och universitet.

Resultatet ger en tidig signal om hur framtidens medarbetare – de som snart ska in i branschen och borde ligga längst fram i utvecklingen – faktiskt lär sig, använder och tänker kring AI.

Det gör det lättare för arbetsgivare att förstå var kompetensnivån ligger idag, och vilka insatser som kommer att behövas framöver.

Tre viktiga insikter från undersökningen

1. **AI ses som ett stöd, inte en ersättare**

   Studenterna ser AI som ett hjälpmedel för exempelvis idéarbete, snarare än något som ersätter dem.

2. **Lärandet sker via sociala medier**

   AI-kunskapen hämtas främst från plattformar som TikTok och YouTube, utan struktur, metod eller kvalitetssäkring.

3. **Arbetsgivaren förväntas bidra till lärandet**

   Studenterna anser att arbetsgivare har en central roll i att stötta kompetens-utveckling inom AI.

RESULTAT

Så ser framtidens kommunikatörer på AI i arbetslivet

Undersökningen visar att många av studenterna har en grundläggande förståelse för AI, men saknar struktur i sitt lärande. De är positiva och ser möjligheter, men känner sig inte fullt förberedda på de krav som väntar.

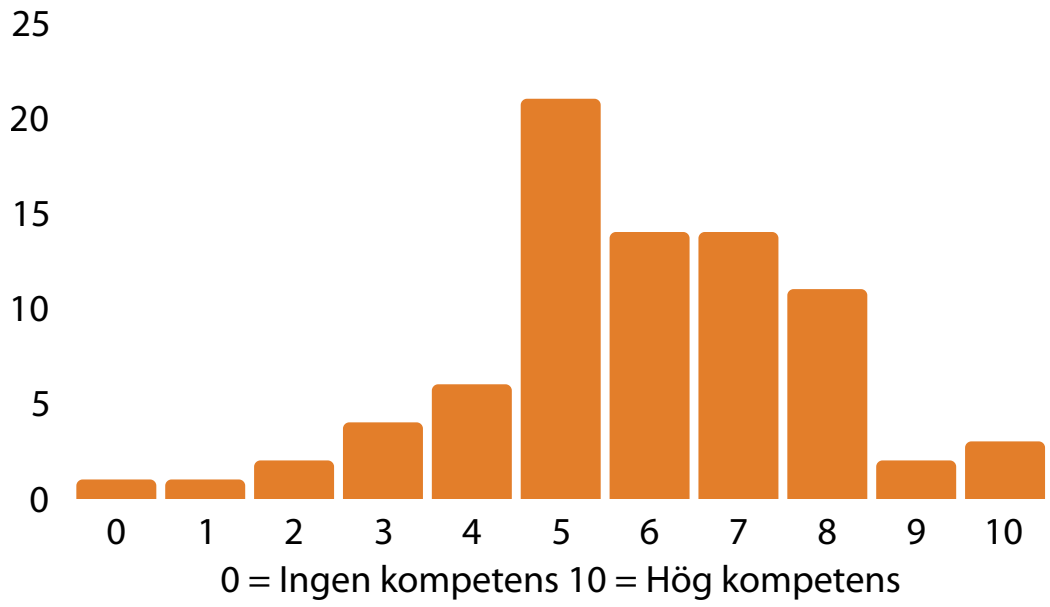
Studenternas AI-kompetens är genomsnittlig

Hur bedömer du din AI-kompetens jämfört med andra i din ålder?

Studenterna bedömer sin egen AI-kompetens till i genomsnitt 5,9 av 10. De flesta placerar sig i mitten av skalan, vilket visar att de har viss erfarenhet men inte betraktar sig som särskilt kunniga. Bara ett fåtal angav höga värden (9–10).

De flesta beskriver att de ”kan lite grann”, ofta genom att ha testat ChatGPT eller andra generativa verktyg. Få upplever att de behärskar tekniken på ett sätt som känns professionellt eller genomtänkt.

Flera uttrycker också en osäkerhet kring vad de faktiskt bör kunna. Gränsen mellan att experimentera och att använda AI som ett yrkesverktyg är fortfarande otydlig.

AI i arbetslivet ses som ett stöd, inte en ersättare

Hur viktigt tror du att AI-kompetens kommer vara på din första arbetsplats efter examen?

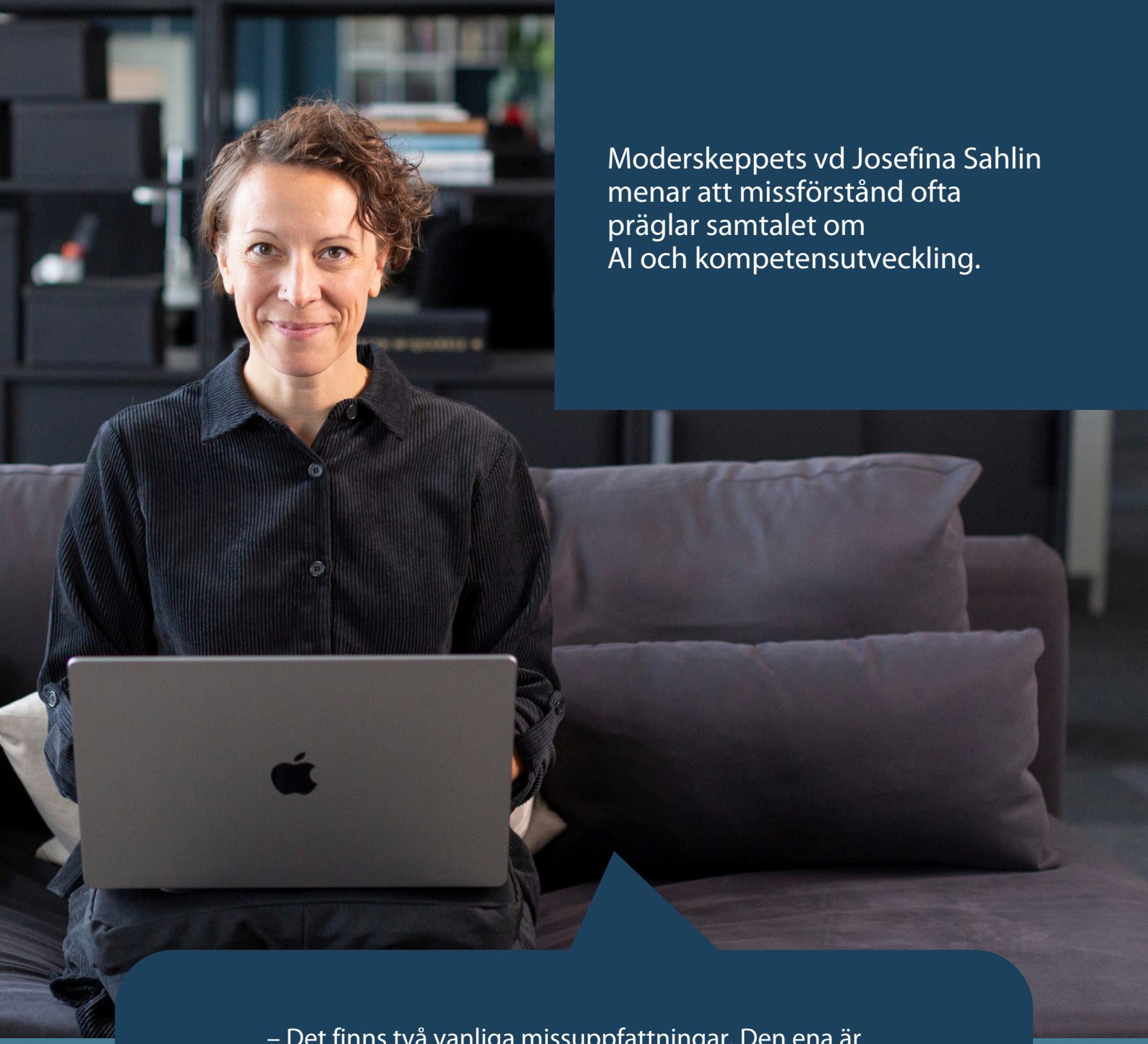
Studenterna bedömer vikten av AI-kompetens till i genomsnitt 7,7 av 10. En tydlig signal om att de ser AI som en central del av sitt framtida arbetsliv.

Skillnaden mellan deras upplevda kompetens (5,9) och hur viktigt de tror AI kommer bli (7,7) visar ett tydligt kompetensglapp. Många känner att de inte är redo att möta de krav som väntar.

Flera nämner att de tänker använda AI till ”okreativa” eller repetitiva uppgifter, som inte kräver mänsklig känsla eller tolkning. AI ses inte som ett hot, utan snarare som ett stöd i arbetet.

De flesta ser AI som ett hjälpmedel, ett verktyg för att:

- bolla idéer
- effektivisera arbetsflöden
- hämta inspiration
- förbättra innehåll.

Moderskeppets vd Josefina Sahlin menar att missförstånd ofta präglar samtalet om AI och kompetensutveckling.

– Det finns två vanliga missuppfattningar. Den ena är att AI kommer ta våra jobb. Den andra är att AI är värdelöst. Det blir lätt svart eller vitt.

AI kommer inte ta ditt jobb, men du behöver använda AI i ditt jobb. När tekniken blir bättre på att vara teknik, kan människan bli bättre på att vara människa. Vi får mer tid till kreativitet och problemlösning – de mjuka färdigheterna som blir allt viktigare.

AI-lärandet sker främst via sociala medier

Hur lär du dig om AI idag?

När studenterna fick frågan hur de lär sig om AI idag visade svaren ett tydligt mönster. Majoriteten svarar att de lär sig genom sociala medier – framför allt via TikTok och YouTube – eller genom att själva testa olika verktyg.

Endast ett fåtal nämner att de lär sig om AI som en del av sin utbildning.

Det här visar att studenterna är nyfikna och självgående, men att deras lärande till stor del är ostrukturerat och oplanerat.

De får fragment av kunskap snarare än en helhetsförståelse, och det finns sällan någon som vägleder dem i vad som faktiskt är relevant för deras framtida yrkesroll.

Ansvar ses som delat – men arbetsgivaren förväntas skapa struktur

Vem bär ansvaret för AI-lärandet – individen, akademin eller arbetsgivaren?

Ska stå i arbetsbeskrivningen
Om det är ett krav på jobbet att jag ska lära mig använda AI, behöver det stå i min arbetsbeskrivning.

Arbetsgivaren måste ge tid
Jag tycker att det är viktigt att min arbetsgivare ger mig tid att lära mig om AI.

Arbetsgivaren ska bidra
Det är arbetsgivarens ansvar att bidra med utbildning inom AI.

Mitt eget ansvar
På jobbet är det helt och hållet mitt eget ansvar att hålla mig uppdaterad om AI.

Resultaten visar att studenterna inte ser AI-lärandet som ett individuellt projekt.

De högsta värdena rör förväntningar på arbetsgivaren – att AI-krav ska vara tydliga, att tid ska avsättas och att utbildning ska erbjudas.

Samtidigt finns en medvetenhet om det egna ansvaret.

AI-kompetens ses alltså som något som byggs i samspel mellan individ och organisation.

”Akademin ska ge förståelsen – arbetsgivaren möjligheten att tillämpa”

Josefina menar att ansvaret för AI-kompetens inte ligger hos en enskild aktör.

– Jag ser att ansvaret delas mellan flera aktörer. Medarbetarna behöver ha nyfikenhet och motivation, men arbetsgivaren måste också ge stöd i form av tid och resurser.

Akademin ska stå för det kritiska tänkandet. Jag märker att studenterna ofta inte drar paralleller mellan det kritiska perspektivet och AI – särskilt generativ AI – och där har utbildningarna en viktig uppgift.

Arbetsgivarens roll är i sin tur att stå för det praktiska lärandet genom att utbilda i verktyg, mäta effekter och utveckla rutiner och arbetsflöden.

Tre steg för att höja AI-kompetensen på arbetsplatsen

Allt fler organisationer ser behovet av att stärka AI-kompetensen hos sina medarbetare. Många vet att det behövs, men inte var de ska börja.

Moderskeppet har utvecklat en tre-stegs-metod som gör det enklare att komma igång:

LABORERA

Väcka nyfikenhet och låt medarbetare testa, utforska och våga gå utanför sina vanliga ramar. Det är så kompetensen inom AI växer på riktigt.

IDENTIFIERA

Lyssna in, samla idéer och upptäck vilka möjligheter som finns i verksamheten. Det steget blir möjligt först när medarbetarna får utrymme att laborera och dela sina insikter.

IMPLEMENTERA

Välj ut de projekt och lösningar som fungerar bäst och börja använda dem i arbetet, utan att släppa det utforskande. Lärandet ska pågå hela tiden.

Hos Moderskeppet har den här metoden blivit en del av kulturen, berättar Josefina vidare.

– Vi har gemensamma workshops, ibland i mer avslappnade former. Till exempel våra AI after work, där alla får testa ett nytt verktyg.

En annan gång gjorde vi digitala julkort med hjälp av AI, ett kul sätt att laborera tillsammans.

Vi har också något vi kallar AI-kvarten, varannan vecka, där medarbetare får visa hur de använder till exempel ChatGPT i sitt arbetsflöde som inspiration för andra.

Moderskeppet hjälper arbetsgivare att bygga AI-kompetens

Moderskeppet erbjuder onlinekurser som alla medarbetare kan ta del av för att stärka sin AI-kompetens, men också workshopmaterial så att chefer och team kan följa upp lärandet tillsammans.

Arbetet sker kontinuerligt på tre plan:

1. Ett brett kursutbud inom AI som utvecklas löpande.
2. Uppdaterat material, ofta skapat med hjälp av AI för att snabbare producera aktuellt pedagogiskt innehåll.
3. Intern kompetensutveckling, så att Moderskeppet själva alltid ligger i framkant.

– Vi stöttar arbetsgivare på flera plan. Dels genom att visa hur vi själva och andra företag arbetar med AI, men också genom vårt kursutbud som hela tiden anpassas efter kundernas behov. För oss handlar det om att både leva som vi lär och stötta våra kunder i att göra detsamma, avslutar Josefina.

SAMMANFATTNING

En självklar del av arbetet

Framtidens kommunikatörer ser AI som en naturlig del av jobbet. Vägen dit är dock oklar.

Studenterna vill lära sig, men gör det mest via sociala medier och eget testande. Inte genom strukturerad utbildning.

Vilja och förutsättningar

Ett tydligt glapp finns mellan viljan att utvecklas och möjligheten att faktiskt göra det.

Ansvaret delas mellan individ, arbetsgivare och utbildning, men arbetsgivare har en unik chans att skapa förutsättningar för lärande i vardagen.

Mer än nya verktyg

AI-kompetens handlar om mer än att lära sig nya verktyg. Nämligen att förstå hur tekniken förändrar arbetssätt, samarbeten och kreativitet.

Det kräver tid, nyfikenhet och mod att prova nytt.

Vad betyder det?

AI-kompetens kan inte kan lämnas åt individuellt engagemang. Om AI ska bli en integrerad del av arbetet måste lärandet göras tillgängligt, relevant och förankrat i vardagen.

På Moderskeppet vill vi göra det lättare att ta steget – så att både medarbetare och ledare kan utvecklas i takt med tekniken. Det är där framtidens konkurrenskraft byggs.

Upptäck en flexibel kompetensutveckling

Kontakta oss

036-19 00 92
foretag@moderskeppet.se

Moderskeppet